

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№3

**2025-YIL APREL.
NAVBATDAN TASHQARI SON**

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 625 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-aprelda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Viktorovna, Candidate of Economic Sciences (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 28-fevraldagi
333/5-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

ПРИНЦИПЫ ПЕРЕХОДА УЗБЕКИСТАНА К ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКЕ, СУЩЕСТВУЮЩИЕ ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВНЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ	12
Набиев Дилмурод Хамидуллаевич	
YaShIL TEXNOLOGIYaLAR VA RAQAMLASH TIRISH TA'SIRIDA MEHNAT BOZORINING TRANSFORMASIYASI	19
Abduraxmanov Kalandar Xo'jaevich	
РОЛЬ ТВОРЧЕСКОГО ТРУДА В ПОВЫШЕНИИ ЕГО ЭФФЕКТИВНОСТИ	26
Гулямов Саидахор Саидахмедович, Икрамов Мурат Акромович, Очилов Акрам Одilovich	
BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASH MAQSADIDA "YASHIL IQTISODIYOT"GA O'TISH ZARURATI	33
O.X. Hamidov, D.Sh. Yavmutov	
ESG-ИНСТРУМЕНТАРИЙ КАК ФАКТОР УСИЛЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ РЕГИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ	38
Татьяна Юрьевна Анопоченко, Сергей Вадимович Ревунов, Роман Вадимович Ревунов	
TRANSITION OF RUSSIAN REGIONS TO A CLOSED-LOOP ECONOMY	49
Nikonov Sergey Mikhailovich, Ochilov Akram Odilovich, Filipenko Alexander Alexandrovich	
"YASHIL" IQTISODIYOTNING MOHIYATI VA TUZILISHI	53
Navruz-Zoda Baxtiyor Negmatovich	
ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА КАК ДРАЙВЕР УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ РЫНКА ТРУДА И МОДЕРНИЗАЦИИ РАБОЧИХ МЕСТ В УЗБЕКИСТАНЕ	59
Зокирова Нодира Каландаровна	
KREATIV IQTISODIYOT VA UNING INDUSTRIYA TURLARINING NAZARIY MASALALARI	64
Mamayunus Pardaev, Obid Pardaev, Akram Ochilov	
EKOLOGIK OMILLARNI HISOBGA OLGAN HOLDA BARQAROR IQTISODIY O'SISHDA ERISHISH	73
Saidov Muhammadali Hakimovich, Ochilov Akram Odilovich, Esanbekov Diyorbek Mirzabek o'g'li	
INNOVATION TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA MEVA-SABZAVOTCHILIK MAHSULOTLARI KOOPERASIYASINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	81
Raxmatulla Ergashev	
KARTOSHA MOSLANUVCHAN NAVLARI TURLI EKISH MUDDATLARI VA MULCHALASHLARDA HOSILDORLIGI HAMDA IQTISODIY SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI	86
Ostonaqulov Toshtemir Eshimovich, Toshpulatova Surayo Tulqin qizi, Ismayilov Alisher Isroilovich	
YASHIL IQTISODIYOT – INNOVATSION RIVOJLANISHNING KALITI	90
Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, Usmonov Murodjon Dusmurot o'g'li	
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ «ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКИ» В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	93
Сайёра Насимовна Хамраева	
SABZAVOT (SHIRIN) MAKKAJO'XORI AJRATILGAN MOSLANUVCHAN NAV-DURAGAYLARINI ASOSIY VA TAKRORIY EKINLAR SIFATIDA TURLI MUDDATLARDA YETISHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI	97
Ostonaqulov Toshtemir Eshimovich, Nurillaev Ilhom Xolbek o'g'li, Jabborov Botir Shukurovich	
ZAMONAVIY BOZOR MUNOSABATLARIDA SAVDONI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY VA USLUBIY JIHATLARI	101
Ivatov Irisbek	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	105
Yadgarov Akram Akbarovich, Abdiyeva Flora Botir qizi	
GREEN ECONOMY: GLOBAL PERSPECTIVE AND UZBEKISTAN'S PATH	110
Dilmurod Mirza-Akhmedovich Rasulev, Dildorakhon Ulugbek kizi Shomuradova	

OLIY TA'LIM XIZMATLARINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TARG'IB QILISH BO'YICHA XORIJ TAJRIBASI	113
Musayev Bekjon Shukurillayevich	
TURIZM INDUSTRIYASINI BARQAROR STRATEGIK RIVOJLANTIRISHDA QO'LLANILADIGAN USULLAR TAHLILI	116
Turdibekov Xasan Ibragimovich	
ЗЕЛЁНОЕ ФИНАНСИРОВАНИЕ И ФАКТОРЫ ЕГО РАЗВИТИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ	120
Орипов Ильхом Абдуллаевич	
Перспективы развития цифровой трансформации в Республике Узбекистан	128
Мусабеков Джорабек Хакимджанович, Воронин Сергей Александрович	
YASHIL IQTISODIYOT – BARQAROR RIVOJLANISHNING MUHIM OMILI SIFATIDA.....	133
G.Erkayeva	
Barqaror ish o'rinlarini yaratishda yashil iqtisodiyotning o'rni	138
Qo'chqorov G'aybulla Fayzullayevich, Qo'ziyeva Shaxnoza Bozor qizi	
ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ	141
Фазлитдин Бахадиорович Аминов	
RESPUBLIKADA EKOLOGIK TOZA MAHSULOT YETISHTIRISH ASOSIDA ELEKTRON SAVDONI RIVOJLANTIRISH	145
Q. J. Mirzayev, F. F. Ulug'murodov	
Qoraqalpog'istonda sanoatni restruktizatsiyalash va yashil iqtisodiyotni rivojlantirish: muammolar, istiqbollar va statistik tahlillar	150
Abipova Gulmira Salavatdinovna	
CHORVACHILIK XO'JALIKLARINI RIVOJLANTIRISHDA AGLOMERATSIYANING AHAMIYATI.....	153
Xusainov Oybek Jabborovich	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA STRATEGIYASINING KOMPANIYA UCHUN AHAMIYATI.....	156
Ergashev Toxir Kurbanovich, Toxirova Nigora Zokirjon qizi	
CHORVACHILIK KLASSTERLARI VA AGLOMERATSION RIVOJLANISH: O'ZARO TA'SIR VA SYNERGIYALAR	161
Xusainov Oybek Jabborovich	
HUDUDLARNING INNOVATSIYON SALOHİYATINI BAHOLASH	165
J.A. Ismatullayev, A. Do'lanov	
СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	171
Нафасов Тохиржон, Г. П. Эркаева	
Mamlakatimizda ishsizlikni kamaytirishga qaratilgan islohotlar.....	174
Djurayev Olimjon Narkulovich	
USE OF THE ADVANCED EXPERIENCE OF FOREIGN COUNTRIES OF FARMING AND HOUSEHOLDS	178
Ochilova Nargiza Akramovna	
SHAHAR AGLOMERATSIYALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH OMILLARI.....	181
Xidoyatova Nigora Shorakibovna	
IQTISODIY O'SISHDA MEHNAT MIGRATSIYASINING AHAMIYATI.....	184
Djurayev Olimjon Narkulovich, Saidakbarov Jamshid Ne'matullo o'g'li	
TURIZMNIDA RIVOJLANTIRISHDA TRANSPORT XIZMATLARINI TAKOMILLASHTIRISH	189
Qosimov Jahongir	
РЫНОК ГОСТИНИЧНЫХ УСЛУГ В ТУРИЗМЕ В УСЛОВИЯХ ДИВЕРСИФИКАЦИИ И ДЕМОКРАТИЗАЦИИ ГОСТИНИЧНОЙ ИНДУСТРИИ	192
Ташмаматов Садирдин Нажмиддинович	

O'ZBEKISTONDA TURIZM SOHASIDA FAOLIYAT YURITAYOTGAN KADRLAR MALAKASINI OSHIRISHDA DUAL TA'LIMDAN FOYDALANISHNI BOSHQARISH	196
Ochilov Akram Odilovich, Xamidova Mo'tabarxon Abdumalik qizi	
MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA AUTSORSING XIZMATLARIDAN FOYDALANISH MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	201
Nasiba Ergasheva	
KORXONALARDA XODIMLARNI BOSHQARISHNING ASOSIY TAMOYILLARI	207
Djurayev Olimjon Narkulovich, Nurullayeva Vazira O'ktamovna	
ЗЕЛЁНЫЕ ИНВЕСТИЦИИ: ПЕРСПЕКТИВЫ И РИСКИ	211
Номазов Бахром Бобомуродович	
ИНТЕГРАЦИЯ ПРИНЦИПОВ ESG В ФИНАНСОВУЮ СФЕРУ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	215
Алимова Азиза Шерзатовна	
THE IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND DIGITAL TECHNOLOGIES ON MANAGEMENT	219
Ergashev Tokhir Kurbanovich, Tohirova Nigora Zokirjon kizi	
O'ZBEKISTONNING "YASHIL IQTISODIYOT STRATEGIYASI"NI AMALGA OSHIRISHNING ZARURIYATI VA ISTIQBOLLARI	224
Ergasheva Nazira Muratovna, Soyibov Mirjon Bekjonovich	
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ УСЛУГ СОЦИАЛЬНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ, ВЛИЯЮЩИХ НА ПОВЫШЕНИЕ УРОВНЯ И КАЧЕСТВА ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ	227
Алимова Муниса Юлчиевна	
РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ОБУВНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ ЕЁ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЗНАЧИМОСТИ.....	232
Расулов Нозимжон Набиджонович	
AGLOMERATSIYA VA IQTISODIY O'SISH: SABAB-OQIBAT ALOQASI (QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA)	236
Xidoyatova Nigora Shorakibovna	
KORXONALARNING SOLIQ IDORALARIDA HISOBGA OLINISHIDAN HOSIL BO'LGAN ORTIQCHA TO'LOVLARINI BOJXONA TO'LOVLARIDA HISOBGA OLISH MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	239
Boykabilov Bahodir Mustafaevich	
UZOQ MUDDATLI AKTIVLARGA INVESTITSİYALAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISHNING AHAMIYATI	242
Egamberdiyeva Salima Rayimovna, Bozorov Yashnarbek Xayrulla o'g'li	
ORGANIK QISHLOQ XO'JALIGIDA "IXTISOSLASHTIRILGAN AGROKOOPERATIV" TASHKIL ETISH ORQALI TA'MINOT ZANJIRI BOSHQARUVINI TAKOMILLASHTIRISH.....	248
Amirqulov Shuxrat Olimovich	
MAMLAKATIMIZDA OLIY TA'LIM MUASSASALARINING MOLIVAVIY RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISHI UCHUN ZAMONAVIY HUQUQIY ASOSLARI.....	254
Xayriddinov Shuxrat Botirovich	
TURIZMNING MADANIY-TARIXIY RESURLARI: ASOSIY TUSHUNCHALAR VA TAMOYILLAR	258
Ruzmanov Dilshod Usmanovich	
BARQAROR TURIZM DESTINATSIYALARINING SIG'IMINI BAHOLASH METODIKASI.....	262
Ibroximov Nodirbek Xasanovich	
ВОЗОБНОВЛЯЕМЫЕ ИСТОЧНИКИ ЭНЕРГИИ КАК ОСНОВА ЗЕЛЕННОЙ ЭКОНОМИКИ В УЗБЕКИСТАНЕ	266
Хусаинов Равшан Рахимович	
ЭКОЛОГИЧЕСКИЙ МАРКЕТИНГ И ПОВЕДЕНИЕ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ.....	272
Раимова Муборак Джураевна	
"YASHIL IQTISODIYOT"NING ASOSIY XUSUSIYATLARI	276
Djumayev Asqar Xaydarovich	

RAQAMLI MARKETINGNING ISTE'MOLCHI XULQ-ATVORIGA TA'SIRI.....	281
Raimova Muborak Jurayevna, Dilmurodov O'tkir	
HUDUDNING IJTIMOIIY-IQTISODIY SALOHİYATINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI	287
SH.A. Buriyev	
SAVDO XIZMATLARINING ASOSIY FAOLIYAT KO'RSATKICHLARI TIZIMINI BAHOLASH.....	291
Muxamedova Aziza Ravshanovna	
YASHIL IQTISODIYOT VA GLOBAL IQLIM O'ZGARISHI: YASHIL IQTISODIYOTNING IQLIM O'ZGARISHINI YENGISHDAGI O'RNI VA GLOBAL HAMKORLIK.....	295
Usmonov Murodjon Xolmurod o'g'li, Ulug'bek Eshmaxmatov	
КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ МЕХАНИЗМА НАЛОГОВОГО АДМИНИСТРИРОВАНИЯ НА ПРИМЕРЕ УЗБЕКИСТАНА.....	299
Абдулов Дамир Рустамович	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH ISTIQBOLLARI	305
Yuldashev Shamsiddin Qiyamiddinovich, Boliyeva Baxora Farxodovna	
ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА: КОНЦЕПЦИИ, ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ.....	308
Туляганова Шахноза Самукджановна	
O'TA ERTAGI TARVUZNING HIMOYALANGAN JOYLAR UCHUN MOSLANUVCHAN NAV VA DURAGAYLARINI AJRATISH, ULARNI TURLI O'G'IT ME'YORLARIDA HOSILDORLIGI VA IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	311
Ostonaqulov Toshtemir Eshimovich, Amirov Xamidulla Suyunovich, Umirova Durdona Muqum qizi	
ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ПЛОДООВОЩНОЙ ОТРАСЛИ В УЗБЕКИСТАНЕ	315
Уралов Элшод, Вельм М.В.	
DEVELOPMENT STRATEGY AS A MODEL OF PROGRESS IN HUMAN RESOURCE DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN.....	320
Abdiev Alimardon	
ОСОБЕННОСТИ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ СЕКТОРА ГОСУДАРСТВЕННОЙ СЛУЖБЫ И РАЗВИТИЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦИАЛА.....	322
Мухаммадбобур Салимов	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK FAOLIYATI RIVOJLANISHIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR.....	326
Suyunov Jabbor Mahmudovich	
"SALOHİYAT" TUSHUNCHASINING MAZMUNI VA IQTISODIY-IJTIMOIIY MOHIYATI.....	331
Zoirov G'olibjon Toshtemir o'g'li	
DAVLAT BOSHQARUVIDA SUN'IY INTELLEKTDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI	334
Salimov Muhammadbobur Qodir o'g'li	
O'QUV JARAYONLARINI TASHKIL ETISH VA BOSHQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	337
Tilakov Sherzod	
TIJORAT BANKLARIDA KORPORATIV BOSHQARUVNING XALQARO TAMOYILLARI ASOSIDA BOSHQARUV SIFATINI OSHIRISHDA YASHIL IQTISODIYOTNING AHAMIYATI.....	340
Sattarov Umirzoq, Ro'ziev Zafar Ikromovich	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA O'ZBEKISTONDA SANOAT XOM ASHYOLARIDAN SAMARALI FOYDALANISH TENDENSIYALARI.....	343
Xazratov Sarvar Ibragimovich	
YURTIMIZDA RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA KADRLAR TAYYORLASHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI	348
G'aniyev Shaxzod Shuhrat o'g'li, O'rinov Diyorbek Xolmo'min o'g'li	
QASHQADARYO VILOYATI O'QUV MARKAZLARI VA KURSLARINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	353
Tilakov Sherzod Akbarovich	

SANOAT KORXONALARIDA MAHSULOT ISHLAB CHIQRARISH VA SOTISH SIFATI HAMDA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA XODIMLARNI BOSHQARISH YO'NALISHLARI.....	357
Ochilov Akram Odilovich, Ziyodullayeva Marjona Alisher qizi	
OMMAVIY TADBIRLAR YORDAMIDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISH: O'ZBEKISTON VA XALQARO TAJRIBA.....	360
Ibragimov Sardorbek Xusanovich	
Анализ цифровой трансформации и её влияния на привлечение инвестиций в регионы Узбекистана.....	365
Рахмонова Дурдона Хасан кизи	
Korxona moliyaviy salohiyatini baholashning statistik tahlili.....	370
M.O. Musurmonova	
DIRECTIONS FOR IMPROVING THE FINANCIAL MANAGEMENT SYSTEM OF THE BANKING SYSTEM OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN.....	377
Kadirov Lutfulla Khalimovich	
PROBLEMS OF EMPLOYMENT IN THE LABOR MARKET OF UZBEKISTAN AND STRATEGIC DIRECTIONS FOR THEIR SOLUTION.....	381
Sharopov Temirmalik Rustam o'g'li	
"YASHIL" IQTISODIYOT TAMOIYILLARI ORQALI QASHQADARYO VILOYATI SANOAT KOMPLEKSINI TAKOMILLASHTIRISH	385
U.Shukurov	
FOREIGN EXPERIENCES IN ATTRACTING INVESTMENTS IN SERVICE INDUSTRIES	390
Hazratkulov Shahboz Boboqul ogli	
YASHIL IQTISODIYOTDA TA'LIMNING ROLI.....	394
Babayeva Lola Ibragimovna	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNING RIVOJLANISHI UCHUN DAVLAT TOMONIDAN YARATILAYOTGAN IMKONIYATLAR.....	398
Xudoyorov Azizbek Avaz o'g'li	
OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA TA'LIM SIFATINI YAXSHILASHNING XORIY TAJRIBASI.....	404
Safarov Sh. S.	
IJTIMOYIY MENEJMENTDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA: XALQARO TAJRIBA VA ULARNI O'ZBEKISTON SHAROITIDA JORIY ETISH ISTIQBOLLARI.....	408
G'aniyev Shaxzod Shuhrat o'g'li, Davronova Farangiz	
«ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ФИНАНСОВЫЙ КОНТРОЛЬ: КАЗНАЧЕЙСКИЙ КОНТРОЛЬ В БЮДЖЕТНОМ ПРОЦЕССЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ ЕГО РАЗВИТИЯ»	415
Файзуллаева Зилола Равшановна, Д.Х. Пулатов	
YANGI O'ZBEKISTONDA YASHIL RAQAMLI IQTISODIYOTGA O'TISHNING ASOSIY JIHATLARI.....	421
Urozoza Shaxlo Hasan qizi, Hazratqulov Shahboz Boboqul o'g'li	
OLIY TA'LIM SIFATINI OSHIRISH MASALALARI: XALQARO TAJRIBA VA ULARNI O'ZBEKISTON SHAROITIDA JORIY ETISH ISTIQBOLLARI	427
Safarov Shoxrux Sattor o'g'li	
PROSPECTS FOR IMPROVING THE EFFICIENCY OF HUMAN RESOURCES IN UZBEKISTAN.....	431
Alimardonova Gulfizoda Alimardon kizi	
QISHLOQ XO'JALIGIDA KAPITAL QO'YILMALAR HISOBINI TO'G'RI TASHKIL ETISHNING AHAMIYATI.....	434
Egamberdiyeva Salima Rayimovna	
QASHQADARYO VILOYATIDA KICHIK BIZNESNING IQTISODIY RIVOJLANISHDAGI O'RNI VA ISTIQBOLLARI	441
Berdimurodova Farzona Bahodir qizi, Sh. Xolliyev	
SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINING BIZNES VA IQTISODIYOTDAGI ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI	446
Davronova Farangiz Ilhom qizi	

ZAMONAVIY RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA PUL VA BANK TIZIMLARINI TASHKIL ETISHNING ISTIQBOLLARI HAMDA AHAMIYATI	452
Axtamova Ozoda Ulug'bek qizi, Cho'liyeva Gulsanam Yulchi qizi, G'aniyev Shaxzod Shuhrat o'g'li	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTI: TARKIBIY O'ZGARISHLARNING ZAMONAVIY YO'NALISHLARI	460
N. Qo'ziboyeva	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTINI TARKIBIY O'ZGARISHLAR ORQALI RIVOJLANTIRISHNING ZARURATI.....	466
Vayskulov Ramazon Alisher o'g'li	
QASHQADARYO VILOYATIDA TURIZM KLASSTERLARINI RIVOJLANTIRISH VA IQTISODIY INTEGRATSIYA.....	470
Xushvaqtov Ramziddin	
ILMIY SALOHİYAT VA OLIY TA'LIM SIFATINING UZVIY BOG'LIQLIGI: TAHLIL VA TAVSIYALAR	476
Muratov A'zam Alisher o'g'li, Ochilov Akram Odilovich	
YASHIL IQTISODIYOTNING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI: GREEN CREDIT	480
Eshtemirova Ma'rifat Akram qizi, Kabilova Shaxnoza Jurayevna	
DEHQON XO'JALIGI MAHSULOTLARI NARXLARINING DINAMIKASI VA BOZOR MUVOZANATI MODELLARINI QO'RISH.	483
Ergashov Yashnarbek Istamovich	
The Role of Renewable Energy in the Green Economy.....	488
Khudoyberdiyeva Olima, Yakhshikulova Mokhinur	
O'zbekistonda yashil iqtisodiyotga o'tish: asosiy muammolar va imkoniyatlar	494
Jumanazarov Asilbek Utkirbek o'g'li, Ulug'bek Eshmaxmatov	
SANOAT KORXONALARINING RAQOBAT USTUNLIGI ORQALI BARQAROR RIVOJLANISHINI TA'MINLASH OMILLARI	498
Ro'ziqulov Jamshid Ulug'bek o'g'li	
O'ZBEKISTONDA INSON RESURLARINI BOSHQARISH SIYOSATINING ZAMONAVIY TRENDLARI HAMDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYASI.....	504
Shodiyev Jahongir 504	
YASHIL IQTISODIYOT: O'ZBEKISTONNING BARQAROR RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	509
Babayeva Lola Ibragimovna, Sh. S. Sa'dullayev	
QISHLOQ XO'JALIGI SOHASIDA MAHSULOTLAR INTENSIV RIVOJLANISHINI TA'MINLASH JARAYONLARI	512
Saburov Jumanazar Salievich	
SUG'URTA XIZMATLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI VA MEXANIZMLARI.....	516
E.Sobirov	
"YASHIL IQTISODIYOT"GA O'TISH ORQALI TABIIY RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISH VA IQTISODIY FAOLIYATNING ATROF-MUHITGA SALBIY TA'SIRINI KAMAYTIRISH	520
Xo'janova Gulshoda Otamurodovna	
QISHLOQ JOYLARDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING KONSEPTUAL YO'NALISHLARI	526
Dilafroz Taylakova	
KORXONALARDA EKOLOGIK INVESTITSION LOYIHALARNING SAMARADORLIGINI BAHOLASH USULLARI TAHLILI.....	532
Ulashov Aliboy Rashid o'g'li	
YURTIMIZDA RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA BANK VA MOLIYAVIY TIZIMLAR UCHUN YANGI IMKONIYATLAR TAHLILI HAMDA KELGUSIDAGI ISTIQBOLLARI	538
G'aniyev Shaxzod Shuhrat o'g'li, Alarov Asilbek Oybek o'g'li	
SANOAT KORXONALARINING EKOLOGIK BARQARORLIGI VA EKOLOGIK IQTISODIYOTNING RIVOJLANISH MASALALARI.....	545
O'rinov Diyor, Xolliyev Sh.B.	

YASHIL IQTISODOYOT VA UNDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALAR.....	549
Ermuminov Elbek Erkin o'gli, Ilmiy rahbar: Yaxshiqulova Moxinur Toxir qizi	
XIZMATLAR SOHASIDA KADRLARNING TUTGAN O'RNI	553
Turayeva Nargiza Rustamovna	
IQTISODIYOTDA TARKIBIY O'ZGARISHLARNI AMALGA OSHIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	557
G.P.Erkayeva, N.H.Qo'ziyoyeva	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHNING AHAMIYATI VA O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH STRATEGIYASI	560
Samadova Jasmina Sherali qizi, Sh. Xolliyev	
"YASHIL" ENERGETIKA VA "YASHIL" IQTISODIYOT.....	564
Qarshiyeva Dilsora Ismoil qizi, Hazratqulov Shahboz Boboqul o'g'li	
MAMLAKAT BUDJETINING SHAKLLANISHI VA DAROMADLAR TAQSIMOTINING IQTISODIYOTDAGI ROLI	569
Ashirqulova Sevinch Sarvar qizi, Sh. Xolliyev	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOT VA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	574
Urozova Shahlo Hasan qizi, Rahmonova Tillaoy Malik qizi	
"YASHIL" IQTISODIYOT INNOVATSION RIVOJLANISHINING KO'RSATGICHLARI.....	579
Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, Usmonov Murodjon Dusmurot o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INNOVATSION FAOLIYATNI TARTIBGA SOLISHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI	583
Mirzayev Qulmamat Djonuzoqovich, Mirzayev Azzamjon Jonuzokovich, Eshquvvatova Nodira Abdullayevna	
INNOVATSION IQTISODIYOT SHAROITIDA QISHLOQ XO'JALIGIDA IQTISODIY RESURLARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH MASALALARI.....	588
Mirzayev Qulmamat Djonuzoqovich, Eshquvvatova Nodira Abdullayevna	
СТРАТЕГИЯ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАНА: РОЛЬ ИННОВАЦИЙ И ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОГО КАПИТАЛА В ЭПОХУ НООНОМИКИ.....	593
Чекулаева Кристина	
МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ОБЕСПЕЧЕНИЮ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ В УСЛОВИЯХ ПРИ ПЕРЕХОДЕ К ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКЕ.....	599
Чекулаева Кристина	
YASHIL IQTISODIYOT - MAMLAKAT TARAQQIYOTINING ASOSIY OMILI.....	605
Oybek Hamdamov, Qosimov Jahongir	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA INSON KAPITALI SIFATINI OSHIRISHDA TA'LIMNING AHAMIYATI	608
M.Ostanova, Ro'ziyev Ramshid	
MODERN LEGAL BASIS FOR THE EFFICIENT USE OF FINANCIAL RESOURCES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN OUR COUNTRY	613
Ismoilova Gulrux, Khayriddinov Shukhrat Botirovich	
YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH SHAROITIDA TABIIY - IQTISODIY MANBAALARDAN SAMARALI FOYDALANISHNING IQTISODIY MEXANIZMI	617
Mavlonov Shaxzod Shahobiddin o'g'li, Mavlonova Surayyo Xasan qizi	
YANGI O'ZBEKISTONDA SOHALARNI RAQAMLASHTIRISH SAMARADORLIGI	621
Gulrux Arslon qizi Ismoilova	

YASHIL IQTISODIYOTDA TA'LIMNING ROLI

Babayeva Lola Ibragimovna

Qarshi Davlat universiteti

“Turizm va marketing” v.b. dotsent

Annotatsiya: Maqolada yashil iqtisodiyotning mohiyati va uning asosiy tamoyillari yoritilib, ta'lim tizimining barqaror rivojlanishda tutgan o'rnini tahlil qilinadi. Shuningdek, ekologik ongning shakllantirish, ekologik innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash va yashil iqtisodiyotni rivojlantirishda ta'limning ta'siri muhokama qilinadi. Raqamli texnologiyalar, xalqaro hamkorlik va akademik mobillikning ta'lim sifatiga ta'siri o'rganiladi. Tadqiqot natijalariga ko'ra, ta'lim tizimining globallasuvi ta'lim xizmatlarini takomillashtirish, innovatsion texnologiyalarni joriy etish va ta'lim sifatini oshirish uchun keng imkoniyatlar yaratishi aniqlangan. Maqola xalqaro ta'lim standartlariga moslashtirish va zamonaviy ta'lim strategiyalarini ishlab chiqish bo'yicha tavsiyalar beradi.

Kalit so'zlar: yashil iqtisodiyot, globallasuv, ta'lim xizmatlari, raqamli texnologiyalar, xalqaro standartlar, akademik mobillik, masofaviy ta'lim, inklyuziv ta'lim, innovatsion pedagogika.

Abstract: The article explores the essence of the green economy and its fundamental principles, analyzing the role of the education system in sustainable development. It discusses the formation of ecological awareness, the support of ecological innovations, and the impact of education on the development of the green economy. Furthermore, the study examines the influence of digital technologies, international cooperation, and academic mobility on the quality of education. According to the research findings, the globalization of the education system creates broad opportunities for improving educational services, implementing innovative technologies, and enhancing education quality. The article provides recommendations for aligning with international education standards and developing modern educational strategies.

Key words: Green economy, globalization, educational services, digital technologies, international standards, academic mobility, distance learning, inclusive education, innovative pedagogy.

Аннотация: В статье рассматривается сущность зеленой экономики и ее основные принципы, анализируется роль системы образования в устойчивом развитии. Обсуждаются формирование экологического сознания, поддержка экологических инноваций и влияние образования на развитие зеленой экономики. Кроме того, исследуется влияние цифровых технологий, международного сотрудничества и академической мобильности на качество образования. По результатам исследования глобализация системы образования создает широкие возможности для совершенствования образовательных услуг, внедрения инновационных технологий и повышения качества обучения. В статье даются рекомендации по приведению системы образования в соответствие с международными стандартами и разработке современных образовательных стратегий.

Ключевые слова: Зелёная экономика, глобализация, образовательные услуги, цифровые технологии, международные стандарты, академическая мобильность, дистанционное обучение, инклюзивное образование, инновационная педагогика.

KIRISH

Bugungi kunda globallasuv jarayonining kuchayishi iqtisodiy taraqqiyot bilan bir qatorda, ekologik barqarorlikni saqlash masalasini ham dolzarb etmoqda. An'anaviy iqtisodiy modellar atrof-muhitdagi ekologik muvozanatni buzish xavfini tug'dirishi mumkin bo'lsa, yashil iqtisodiyot resurslardan samarali foydalanish hamda tabiatga zarar yetkazmagan holda rivojlanishni ta'minlashni o'z oldiga asosiy maqsad qilib qo'yadi. Ushbu jarayonda ta'lim tizimi muhim rol o'ynaydi, chunki aynan ta'lim tizimi ekologik tafakkurni shakllantiradi, yashil texnologiyalarni rivojlantirishga ko'maklashadi va barqaror iqtisodiyotni yaratishga qodir yetakchi kadrlarni tayyorlaydi.

Globallasuv jarayonlari ta'lim tizimiga sezilarli darajada ta'sir ko'rsatmoqda. Raqamli texnologiyalar va xalqaro hamkorlikning kengayishi ta'lim xizmatlarini takomillashtirish hamda modernizatsiya qilish zaruratini yuzaga keltirmoqda. Natijada ta'lim tizimining xalqaro miqyosda integratsiyalashuvi kuchayib, yangi ta'lim modellari shakllanmoqda. Bu esa, o'z navbatida, ta'lim sifatini oshirishga, innovatsion pedagogik texnologiyalarni joriy etishga va ta'lim jarayonining inklyuzivligini ta'minlashga keng imkoniyatlar yaratmoqda.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh. Mirziyoyev ta'kidlaganidek, keng ko'lamli iqtisodiy islohotlarning asosiy mohiyati "iqtisodiy rivojlanishning strategik maqsadlariga erishishda faol ishtirok eta oladigan malakali kadrlar tayyorlash"dan iborat [1]. Ushbu murakkab vazifani amalga oshirishda asosiy tizim sifatida ta'lim sohasi

namoyon bo'lmoqda. Yuqori malakali hamda raqobatbardosh pedagoglarni shakllantirish samaradorlikning muhim omili bo'lib, mamlakatning istalgan sohasini uzoq muddatli rivojlantirishning garovidir.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Globallashuv va ta'lim xizmatlari bo'yicha ko'plab ilmiy tadqiqotlar olib borilgan. Xalqaro ekspertlarning fikriga ko'ra, ta'lim tizimi raqamli texnologiyalar bilan integratsiyalashgani sayin, uning samaradorligi ortib boradi (Castells, 2000). UNESCO va OECD kabi tashkilotlarning tadqiqotlari ta'limning xalqaro standartlari va akademik mobillikning rivojlanishi muhimligini ta'kidlaydi. Ba'zi olimlar (Altbach, 2016) globallashuv jarayoni natijasida ta'lim xizmatlarining bozorlashuvi yuzaga kelayotganini qayd etishgan. Shu bilan birga, mahalliy tadqiqotchilar ham globallashuvning ta'lim sifatiga ta'sirini o'rganib, uning ijobiy va salbiy jihatlarini tahlil qilganlar (Karimov, 2021). Ushbu adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, ta'lim tizimining globallashuvi innovatsiyalar bilan chambarchas bog'liq bo'lib, uzluksiz rivojlanishni talab etadi.

Usullar Ushbu tadqiqotda ta'lim xizmatlarini globallashuv sharoitida rivojlantirishning nazariy asoslarini aniqlash maqsadida tahliliy, taqqoslash va statistik usullar qo'llanildi. Xorijiy va mahalliy ilmiy manbalar asosida ta'lim xizmatlarining zamonaviy yo'nalishlari o'rganildi. Shu bilan birga, xalqaro ta'lim tashkilotlarining hisobotlari, statistik ma'lumotlar va ilg'or tajribalar tahlil qilindi. Tadqiqot doirasida ta'lim xizmatlarining globallashuvga moslashuv jarayoni, uni amalga oshirishning asosiy mezonlari va strategik yo'nalishlari ko'rib chiqildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Yashil iqtisodiyot – bu ekologik barqaror va resurslarni tejovchi iqtisodiy model bo'lib, BMTning Atrof-muhit dasturiga (UNEP) ko'ra, ijtimoiy adolat, iqtisodiy o'sish va ekologik muvozanatni o'z ichiga oladi. Bu iqtisodiy modelning rivojlanishida ta'lim quyidagi yo'nalishlarda muhim ahamiyatga ega:

Ekologik ongni shakllantirish – aholi va tadbirkorlik subyektlariga ekologik barqaror biznes yondashuvlarini tushuntirish.

Texnologik rivojlanishni qo'llab-quvvatlash – qayta tiklanuvchi energiya manbalari va chiqindisiz ishlab chiqarish texnologiyalarini o'rganish.

Barqaror iste'mol va ishlab chiqarish madaniyatini rivojlantirish – yashil iqtisodiyotga asoslangan iste'mol modelini shakllantirish.

Tadqiqot natijalariga ko'ra, quyidagi asosiy omillar ta'lim xizmatlarini globallashuv muhitida muvaffaqiyatli amalga oshirishga ta'sir ko'rsatadi:

Raqamli texnologiyalarning ta'lim jarayoniga integratsiyalashuvi – onlayn ta'lim platformalarining rivojlanishi, sun'iy intellekt asosida ta'lim jarayonini individualizatsiya qilish. Ta'limning raqamli transformatsiyasining mohiyati har bir talabning raqamli texnologiyalarning o'sib borayotgan salohiyatidan foydalanish, shu jumladan sun'iy intellekt usullari va virtual haqiqatdan foydalanish asosida o'quv jarayonini shaxsiylashtirish orqali zarur ta'lim natijalariga erishishda ifodalanadi. asboblari; ta'lim muassasalarida raqamli ta'lim muhitini rivojlantirish; Internetga keng polosali ulanishni ta'minlash, katta ma'lumotlar bilan ishlash [2]. Raqamli texnologiyalarning ta'lim jarayoniga integratsiyalashuvi quyidagi jihatlarni o'z ichiga oladi:

Onlayn ta'lim platformalarining rivojlanishi: Coursera, Udemy, edX kabi xalqaro platformalar, shuningdek, mahalliy raqamli ta'lim tizimlari orqali talabalar istalgan joyda ta'lim olish imkoniyatiga ega bo'lmoqda.

Sun'iy intellekt va adaptiv o'quv tizimlari: AI asosidagi platformalar talabalarning qobiliyatlariga mos keladigan individual ta'lim dasturlarini yaratishda qo'llanilmoqda.

Virtual va kengaytirilgan haqiqat (VR/AR) texnologiyalari: VR laboratoriyalar va AR o'quv materiallari orqali talabalar real muhitga yaqin sharoitda o'qish imkoniyatiga ega bo'lmoqda.

Raqamli baholash tizimlari: Test va imtihonlarni avtomatlashtirish, baholash jarayonining shaffofligini oshirish va talabalarning bilim darajasini aniqroq aniqlash imkoniyatini yaratmoqda.

Bulut texnologiyalarining ta'limga ta'siri: Google Classroom, Microsoft Teams, Moodle kabi tizimlar orqali masofaviy va gibril ta'lim samaradorligi ortib bormoqda.

Bu texnologiyalar ta'lim jarayonini ancha samarali, shaffof va moslashuvchan qilishga xizmat qilmoqda.

Ta'lim dasturlarining xalqaro standartlarga moslashtirilishi – kredit-modul tizimi, xalqaro akkreditatsiya va sertifikatlash amaliyotining rivojlanishi.

Ta'lim dasturlarining xalqaro standartlarga moslashtirilishi quyidagi asosiy yo'nalishlarda amalga oshirilmoqda:

Bolonya jarayoniga integratsiya: Oliy ta'lim tizimlarining xalqaro kredit tizimiga (ECTS) moslashtirilishi va uch bosqichli (bakalavriat, magistratura, doktorantura) ta'lim tizimining joriy etilishi.

Xalqaro ta'lim standartlariga mos o'quv dasturlari: UNESCO, OECD va boshqa xalqaro tashkilotlar tomonidan ishlab chiqilgan standartlarga muvofiq ta'lim dasturlarining yangilanishi.

Kasbiy malaka doiralari bilan muvofiqlashtirish: Ta'lim dasturlarining global mehnat bozori talablariga mos kelishini ta'minlash, xalqaro sertifikatlariga mos keladigan malaka darajalarini belgilash.

Qo'shma ta'lim dasturlarining joriy etilishi: Xorijiy universitetlar bilan hamkorlikda qo'shma diplom dasturlari va ikki tomonlama ta'lim tizimlarini ishlab chiqish.

Xalqaro akkreditatsiya tizimlarini joriy etish: OTMLar tomonidan xalqaro akkreditatsiyalardan o'tish orqali ta'lim sifati va diplomlarning dunyo bo'ylab tan olinishi ta'minlanmoqda.

Bu chora-tadbirlar natijasida mamlakatlarning ta'lim tizimlari global ta'lim makoniga integratsiyalashib, bitiruvchilarning xalqaro darajada raqobatbardoshligi oshmoqda.

Talabalarning global bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi – ko'p tillilik, xalqaro almashinuv dasturlari va transmilliy ta'limning kengayishi.

Talabalarning global bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi quyidagi asosiy yo'nalishlar orqali ta'minlanmoqda:

Ko'p tillilik va madaniyatlararo muloqot: Talabalar xalqaro darajadagi ta'lim olishlari uchun xorijiy tillarni chuqur o'rganish imkoniyatiga ega bo'lishi lozim. Shuningdek, turli madaniyatlarni o'rganish va global muloqot ko'nikmalarini shakllantirish muhimdir.

Akademik mobillik va talabalar almashinuv dasturlari: Erasmus+, Fulbright, DAAD kabi dasturlar orqali talabalar xorijiy universitetlarda tahsil olish va ilmiy tajriba orttirish imkoniyatiga ega bo'lishmoqda.

Raqamli ta'lim resurslaridan foydalanish: Massively Open Online Courses (MOOCs), Open Educational Resources (OER) kabi ochiq ta'lim platformalari orqali talabalar global ekspertlardan bilim olishlari mumkin.

Tanqidiy va kreativ fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish: Dunyo miqyosida talab qilinadigan tanqidiy tahlil qilish, muammolarni hal qilish, kreativlik va moslashuvchanlik kabi ko'nikmalarni rivojlantirish global mehnat bozorida muvaffaqiyatga erishishga yordam beradi.

Ilmiy tadqiqot va innovatsion loyihalarda ishtirok etish: Xalqaro ilmiy loyihalarda qatnashish, global muammolarni hal qilishga yo'naltirilgan tadqiqot ishlarini olib borish orqali talabalar ilmiy-amaliy bilimlarga ega bo'lishadi.

Raqamli va texnologik savodxonlik: Zamonaviy texnologiyalar, dasturlash, sun'iy intellekt va ma'lumotlar tahlili kabi yo'nalishlar bo'yicha bilim olish talabalar uchun muhim afzallik hisoblanadi.

Bu yo'nalishlar talabalarni global muhitga moslashishga, zamonaviy bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishga hamda xalqaro mehnat bozorida raqobatbardosh bo'lishga tayyorlaydi.

Masofaviy va gibril ta'limning rivojlanishi – turli davlatlardagi ta'lim muassasalarining birgalikda kurslar o'tish imkoniyatlari.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Globalashuv sharoitida ta'lim xizmatlarini samarali tashkil etish uchun raqamli texnologiyalar, xalqaro hamkorlik va o'quv dasturlarini moslashtirish muhim ahamiyat kasb etadi. Tadqiqot natijalariga asoslanib, quyidagi takliflarni ilgari surish mumkin:

Ta'lim jarayonida raqamli texnologiyalarni keng joriy etish – onlayn ta'lim platformalari, sun'iy intellekt va raqamli materiallardan samarali foydalanish;

Akademik mobillikni rivojlantirish – xalqaro hamkorlikni kengaytirish, qo'sh diplom dasturlarini ishlab chiqish va talabalar almashinuv dasturlarini qo'llab-quvvatlash;

Pedagog kadrlarning malakasini oshirish – zamonaviy ta'lim texnologiyalari va innovatsion metodikalarni joriy etish;

Masofaviy va gibril ta'lim dasturlarini rivojlantirish – ta'lim jarayonining moslashuvchanligini oshirish va turli auditoriyalarga yo'naltirilgan kurslar ishlab chiqish;

Ta'lim dasturlarini xalqaro standartlarga moslashtirish – akkreditatsiya jarayonlarini optimallashtirish va ta'lim mazmunini global talablarga moslashtirish. Globalashuv sharoitida ta'lim muassasalari o'rtasidagi hamkorlik va akademik mobillik ta'lim sifati oshirish va talabalar hamda professor-o'qituvchilarning ilmiy salohiyatini rivojlantirishda muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda. Ta'lim muassasalari ABET, AACSB, QS World University Rankings, Times Higher Education kabi xalqaro tashkilotlardan akkreditatsiyadan o'tmoqda. Universitetlar o'z o'quv dasturlarini xalqaro talablarga moslashtirib, xalqaro mehnat bozorida bitiruvchilarning raqobatbardoshligini oshirmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 11 avgustdagi 610-sonli Ta'lim muassasalarida chet tillarini o'qitishning sifati yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risidagi qarori. Lex.uz.
2. Hua, MTA va'dasi va tahdidi: Singapurda keng tarqalgan hisoblash uchun iN2015 bosh rejasi. ilmiy Technol. ijtimoiy 2012, 17, 37-56.
3. Karimov, A. (2021). Globalashuv va Ta'lim Sifatining Oshirilishi. O'zbekiston Milliy Universiteti nashriyoti.

4. Xudoyberdiyeva, O. O. (2024). Monopol sharoitda narx belgilash va monopol hokimiyat ko'rsatkichlarini pasaytirish. boshqaruv va etika qoidalari onlayn ilmiy jurnali, 5(1), 6-8.
5. Джумаева Г. Ж., Яхшикулова М. Т. (2023). анализ проблем организации внутреннего аудита в акционерных компаниях. Образовательные исследования в области универсальных наук, 2(3), 764-769.
6. Yakhshikulova, M. T., Mekhmonboyev, U. M., Aliyev, O. T., & Turopov, S. S. H. (2020). Natural extreme situations creating danger on railway transport in the mountain areas of the republic of uzbekistan. In современная наука и молодые учёные (pp. 13-15).
7. Rahmonova, T. (2024). raqamli texnologiyalarni hayotimizdagi ornini. Indexing, 2(11).

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. aprel. № 3. navbatdan tashqari son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>